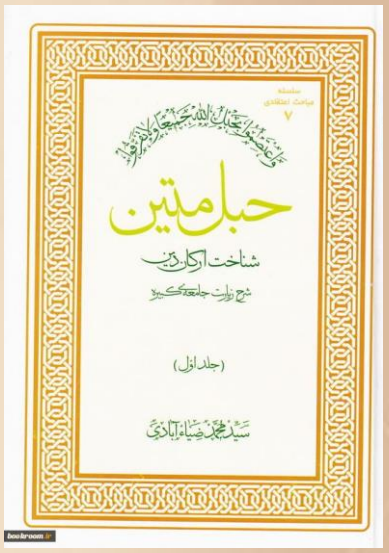

حبل متین (شناخت ارکان دین و شرح زیارت جامعه کبیره)

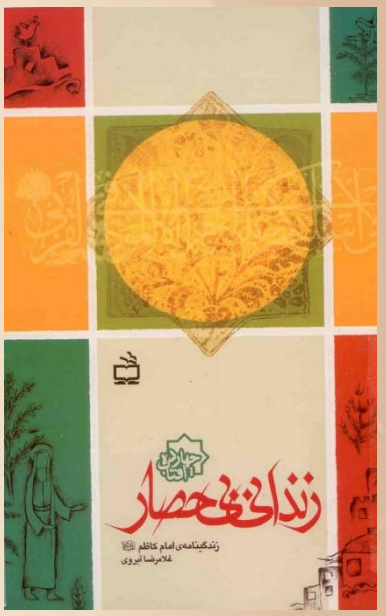
پدیدآور: سیدمحمد ضیاءآبادی

ناشر: بنیاد خیریه الزهراء(ع)؛ دوره دو جلدی

زیارت جامعه کبیره از سوی امام هادی علیه السلام صادر شده و معرّف مقام ائمه علیهم السلام است؛ به تعبیر علامه مجلسی (ره) از نظر سند و محتوا از صحیح‌ترین و قوی‌ترین زیارات ائمه علیهم السلام است.

مجموعه حاضر در دو جلد، سلسله گفتارهای جلساتی است که به صورت مکتوب جمع آوری و با بیانی ساده و قابل فهم برای همه و در عین حال از حیث علمی قوی، مستند و مستدل، تنظیم شده است. برای شرح نیز پس از توضیح کلمات خاص هر فراز با استناد به آیات، روایات و وقایع تاریخی، مباحث تفسیر و توضیح داده شده است.

به عنوان نمونه در شرح فراز «خزّان علم» حدیثی درباره علم امام از امام صادق علیه السلام نقل شده که حضرت، خطاب به سدیر صیرفی می‌فرماید: آیا آیه ۴۰ سوره نمل را خوانده‌ای که بیان می‌دارد: «آصف بن برخیا وزیر جناب سلیمان علیهما السلام که علمی از کتاب به او داده شده بود در کمتر از چشم بر هم زدنی تخت ملکه سبا را به کاخ جناب سلیمان آورد (نمل – ۴۰)» گفتم: بله خوانده‌ام. فرمود: آن شخص که این کار عجیب را انجام داد اندکی از علم کتاب را داشت. اما در آیه ۴۳ سوره رعد خدا می‌فرماید: «ای پیامبر بگو شاهد نبوت من یکی خدا و دیگری آن کسی است که تمام علم کتاب پیش اوست.» و مقصود از آن شخص علی بن ابی‌طالب علیهم السلام است که تمام علم کتاب نزد اوست.

زندانی بی‌حصار: زندگی‌نامه امام موسی کاظم (ع)

پدیدآور: غلامرضا آبروی

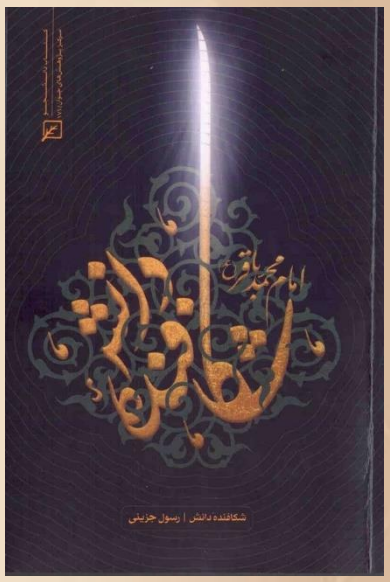
ناشر: مدرسه؛ تعداد صفحات: ۱۰۰

زندگی امام موسی کاظم (ع)با سختی‌ها و مشقت‌های زیادی همراه بود. سبک زندگی و شیوهٔ خاصِ رفتار آن حضرت در آن دوران سخت می‌تواند الگو و سرمشق مفیدی برای تمامی انسان‌های آزاده قرار بگیرد.

مؤلف کتاب با استفاده از منابع معتبر تاریخی در سه بخش زندگی نامه، سال شمار زندگی و چهل سخن، در قالب ۲۳ حکایت از امام موسی کاظم علیه السلام با موضوعات تولد و کودکی، امامت، معجزات و کرامات به منظور شناخت و معرفی شیوه رفتاری وی، به زندگی و سیره‌ی ایشان اهتمام ورزیده است. این کتاب از مجموعه چهارده آفتاب، با تصاویر طراحی شده برای گروه سنی نوجوان جمع‌آوری شده است.

بخشی از کتاب را با هم بخوانیم: صبر و بردباری:

امام کاظم (ع) در صبر و بردباری نیز در زمان خود همتایی نداشت. عده‌ای از دشمنان امام نقشه‌ای طرح کردند. ابن هیاج یکی از سرسخت‌ترین مخالفان امام بود، یک نفر را واداشت در کوچه افسار اسب امام را بگیرد و ادعا کند که آن اسب مال اوست. یک روز برای انجام نقشه، سر راه امام کاظم علیه السلام قرار گرفتند. یکی از آن‌ها جلو رفت و دودستی افسار اسب امام را چسبید و فریاد زد: " این اسب مال من است، باید آن را به من برگردانی.» ابن هیاج و دوستانش آن طرف ایستاده بودند و منتظر بودند، امام با آن مرد درگیر شود. ولی با تعجب دیدند، امام از اسب پیاده شد، افسار را به دست او داد و راهش را ادامه داد.

شکافنده‌ی دانش امام محمدباقر(ع)

پدیدآور: رسول جزینی

ناشر: کانون اندیشه جوان؛ تعداد صفحات: ۱۸۴

امام باقر (ع) را باید نجات‌دهنده اعتقادات و فقه اسلامی از انحرافات عمیق و گسترده‌ای که پس از رحلت پیامبر (ص) و به ویژه توسط حکومت بنی‌امیه به وجود آمده بود دانست

ایشان با احیای قرآن به عنوان مهم‌ترین منبع استنباط احکام و عقاید و نیز با ترویج اجتهاد در دین و آموزش مبانی فقهی در تکامل مذهب تشیع و شکل‌گیری آن به عنوان یک مذهب مستقل از اهل سنت، نقشی بی‌بدیل و مؤثر داشتند. همچنین علم الهی ایشان باعث می‌شد به طور مستقیم و بدون نیاز به واسطه، از رسول خدا صلوات الله علیه و آله سیره و سخن ایشان را نقل کنند. این موضوع باعث شد تا حتی اهل سنت که با توجه به فرمان خلیفه اول و دوم مبنی بر منع نقل و کتابت حدیث پیامبر صلوات الله علیه و آله دچار خلأ و مشکلات عظیم علمی و حدیثی شده بودند نیز به احادیث ایشان استناد نمایند و بسیاری از علمای برجسته ایشان نزد امام باقر (ع) تلمّذ کنند.

موضوعات فصول سه‌گانه این کتاب عبارتست از: نگاهی اجمالی به زندگی امام محمدباقر (ع) و اوضاع سیاسی و علمی عصر ایشان؛ دیدگاه‌های امام محمد باقر علیه‌السلام در تبیین علوم اسلامی و اقدام‌های آموزشی و عملی امام علیه السلام در گسترش علوم اسلامی. نویسنده در طی مباحث این کتاب، در حقیقت به توصیف حیات علمی ایشان پرداخته است.

حکمت‌های کاظمی، حکمت‌های باقری و حکمت‌های نقوی

پدیدآورنده: جواد محدثی

ناشر: به نشر؛ تعداد صفحات: ۹۲

خداوند رسول خدا ﷺو جانشینان بر حقّش را الگوهای چگونه زیستن قرار داده است.

مجموعه حکمت‌های کاظمی، حکمت‌های باقری و حکمت‌های نقوی ﷺ هریک ترجمه و توضیح چهل حدیث از امامان معصوم است که هر کدام درس چگونه زیستن را در زمینه‌ای به دنبال دارند.

در این سه مجموعه ابتدا به طور خلاصه زندگی‌نامه امامان و وضعیت زمانه حیات ایشان بیان شده و در ادامه احادیث با متن عربی و ترجمه روان و توضیح در موضوعات مختلفی چون اعتقادات، اخلاق، سبک‌زندگی و نگرش توحیدی بیان شده است.

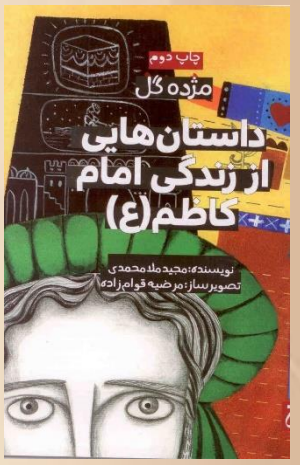
قلم روان و همه فهم، کاربردی و راهنما بودن برای زندگی امروز، از ویژگی‌های احادیث گزینش شده در این مجموعه است.

به عنوان نمونه:

از حضرت امام محمد باقر ﷺ نقل شده است: با مردم چنان سخن بگویید که دوست دارید با شما همان‌گونه سخن بگویند.

و از حضرت امام کاظم ﷺ نیز نقل شده است: در نهان‌های خود از خدا شرم کنید، همچنان که در آشکار خود از مردم خجالت می‌کشید.

و از امام هادی ﷺ نیز نقل شده است: نیکوکاران به نیکی‌کردن محتاج‌ترند از نیازمندان! چرا که پاداش و افتخار و آوازه آن برای نیکوکاران است، پس هر گاه شخصی کار نیکی کرد باید بداند که قبل از شخص محتاج به خودش نیکی کرده و منّتی بر آن شخص محتاج ندارد!

داستان‌هایی از زندگانی معصومین ﷺ (جلدهای ۷ و ۹ و ۱۱)

پدیدآور: مجید ملامحمدی

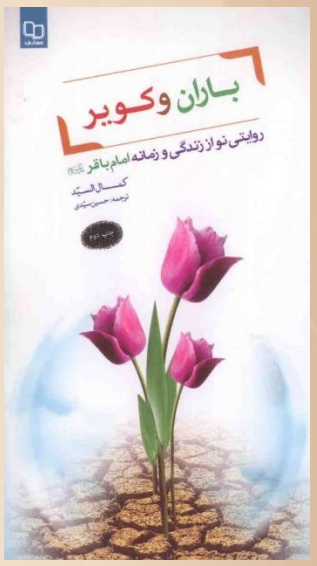
ناشر: مسجد مقدس جمکران

مجموعه داستان‌هایی از زندگانی معصومین ﷺ، قصه‌هایی کوتاه و جذاب برگرفته از تاریخ زندگی حضرات معصومین است، داستان‌هایی واقعی که به شناخت بهتر کودکان از ائمه ﷺ کمک می‌کند. جلدهای هفتم و نهم و یازدهم این مجموعه به ترتیب داستان‌هایی از زندگانی امام باقر و امام کاظم و امام هادی ﷺ را نقل کرده است. مخاطب از لطافت طبع کلمات و متن زیبا و شاعرانهٔ آن بر سر ذوق می‌آید و در دام گیرایی زبان و کلام آن می‌افتد.

«باد هوهو کرد، کوکو کرد. به دشت آمد. روی سبزه‌ها غَلت خورد. لب چشمه نشست. به موهای چشمه شانه کشید. خندید و گفت: آهای پیرمرد دنبال چه می‌گردی؟» این قطعه‌ای کوتاه از یکی از داستان‌ها به نام "دفعه‌ی بعد نامه بنویس" از همین مجموعه است.

داستان‌های این مجموعه سرشار از نکات آموزنده، به ویژه در حوزه اخلاق و سبک‌زندگی است، ضمن آن‌که کودک را از برخی ازمهم‌ترین اتفاق‌های تاریخ زندگی امامان ﷺ آشنا می‌کند. تصاویر رنگی این کتاب به ویژه برای مخاطب کودک بسیار جذاب است.

به عنوان نمونه در جلد نهم که درباره زندگی امام کاظم ﷺ است داستان‌هایی با پیام‌های اخلاقی در موضوعاتی چون تواضع مسئولان حکومتی با مردم، صله رحم، احترام به سالخوردگان و داستان‌هایی در موضوع تاریخ زندگی امام کاظم ﷺ ، علم امام، سیره عبادی حضرت و چگونگی شهادتشان روایت شده است.

زندگی و زمان معصومین علیهم‌السلام (جلدهای ۷ و ۹ و ۱۱)

پدیدآور: کمال السید؛ مترجم: حسین سیّدی

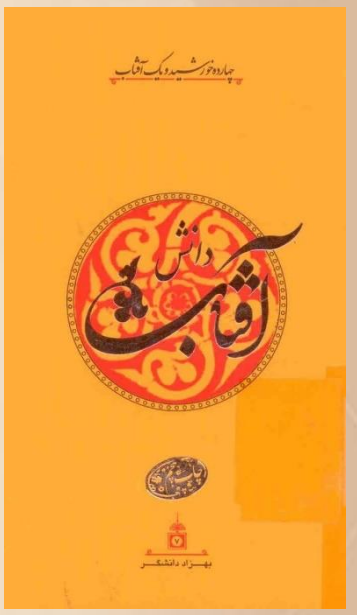
ناشر: دفتر نشر معارف

متن‌های کوتاه و مختصرِ مستقل در این مجموعه که با استناد به منابع روایی و تاریخی، هنرمندانه بازنویسی شده است باعث می‌شود تا با صرف زمانی اندک بتوان اطلاعات مفیدی را از مهم‌ترین فرازهای تاریخ اهل بیت علیهم‌السلام در قالب روایتی داستانی و جذاب کسب نمود.

جلدهای هفتم و نهم و یازدهم از مجموعه زندگی و زمانه‌ی معصومین علیهم‌السلام فرازهایی از تاریخ و سیره امام باقر، امام کاظم و امام هادی علیهم‌السلام هست که با عناوین «باران و کویر»، «هفتمین فصل شکفتن» و «سوار سبزپوش آرزوها» به نگارش درآمده است.

دقت در گزینش داستان‌ها باعث شده، تا مخاطب با مطالعهٔ کتابی کم‌حجم به برخی از مهم‌ترین فرازهای زندگی معصومین علیهم‌السلام که اغلب کمتر هم شنیده شده آشنا گردد. در این میان ترجمه دقیق و روان حسین سیّدی بر جذابیت کار می‌افزاید.

به عنوان نمونه در کتاب باران و کویر عناوین مهمی چون خاطرات تب‌زده عاشورا، آذین نیایشگران و شکافنده دانش‌ها، ضرب سکه سرافرازی، پی‌ریزی شالوده فکری شیعیان در روزگار طوفان مسلک‌ها و... وجود دارد که هر یک فرازهایی آموزنده و پُرنکته و جذاب از زندگی حضرت امام محمد باقر علیه‌السلام است.

مجموعه چهارده خورشید و یک آفتاب

پدیدآوران: بهزاد دانشگر، مرثا صامتی، زهرا مرتضوی

ناشر: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان

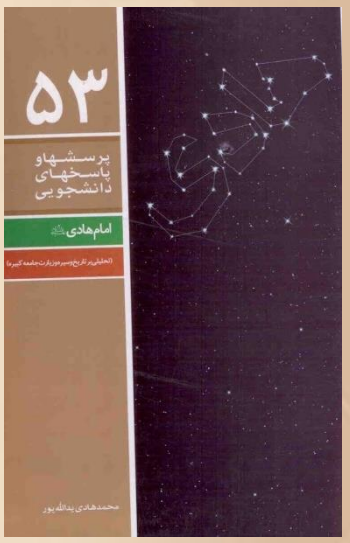
«چهارده خورشید و یک آفتاب» گنجینه‌ای‌ست از نکات و مطالب نغز و خواندنی از حیات پُربرکت معصومین (ع). جلدهای هفتم، نهم و یازدهم به ترتیب با عناوین «آفتاب دانش»، «آفتاب در محاق» و «آفتاب در حصار» روایت‌هایی بسیار کوتاه از ابعاد گوناگون زندگی و امامت امام باقر، امام کاظم و امام هادی (ع) است.

شیوه متفاوت نگارش داستانک‌های این مجموعه، همراه با طراحی جلد جذاب و صحفه‌آرایی کم‌نظیر، اثری به یادماندنی و هنری خلق کرده است. در هر جلد حدود ۱۰۰ داستان بسیارکوتاه، جذاب و آموزنده به خوبی گزینش و بازنویسی شده و منابع دینی و تاریخی هر داستان نیز در پایان کتاب ذکر شده است .

این مجموعه پیشنهاد خوبی برای معرفی بهتر ۱۴ معصوم (ع) به نوجوانان و جوانان امروز است که کمتر حوصله خواندن متن‌های طولانی را دارند و به خصوص آن‌ها که ظاهر کتاب نیز برایشان مهم است.

در فرازی از جلد هفتم «آفتاب دانش» آمده است: از خاندان بنی‌امیه بود. گریه می‌کرد مثل زن فرزند مرده؛ امام پرسید: برای چه گریه می‌کنی؟ گفت: چرا گریه نکنم وقتی قرآن خانواده‌ام را شجره ملعونه نامیده؟

امام دلداریش داد: تو از آنها نیستی، تو از خاندان پیامبری، مگر نشنیده‌ای در قرآن خدا از قول ابراهیم می‌گوید:«فمن تبعني فإنه منّي(ابراهیم – ۳۶)» هر کس پیرو ما باشد از ماست.

پرسش‌ها و پاسخ‌های دانشجویی، دفتر پنجاه و سوم، امام هادی علیه‌السلام

پدیدآور: محمدهادی یدالله‌پور

ناشر: دفتر نشر معارف؛ تعداد صفحات: ۱۳۶

دفتر پنجاه و سوم از مجموعهٔ پرسش‌ها و پاسخ‌های دانشجویی کتابی است کم‌حجم که توانسته با طرح پرسش‌هایی مهم، پیرامون ابعاد گوناگون زندگی امام هادی علیه‌السلام و پاسخ‌های منطقی به آن، مسیری نو و هموار برای معرفی آن حضرت به مخاطب نشان دهد .

برخی از این پرسش‌ها عبارتند از:

آیا مردم پذیرای امامی در سن کودکی بودند؟

امام هادی علیه‌السلام در برابر حکومت عباسیان بیشتر از چه روشی استفاده می‌کردند و چگونه از نهضت علویان پشتیبانی می‌کردند؟

شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دوران امامت امام هادی علیه‌السلام چگونه بود؟

موضع امام هادی علیه‌السلام در مباحث مهمی چون تحریف قرآن و قدیم یا حادث بودن آن، جبر و اختیار و... چه بوده؟

شیوه مواجهه امام با منحرفینی چون غلات و صوفیه و مجسمیه چگونه بود؟

دلیل و بهانه اصلی فراخوانی امام هادی علیه‌السلام شدید دستگاه خلافت در عصر امام هادی علیه‌السلام چگونه اداره می‌شد؟

همچنین ضمن بررسی ویژگی‌های برجسته‌ترین شاگردان و روایان حضرت، به تحلیل زیارت جامعه کبیره پرداخته و به پرسش‌هایی در مورد صحتِ صدور این زیارت از امام هادی علیه‌السلام ، سازگاری و انطباق آن با قرآن و ... پاسخ داده شده است.